

Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság
6.M.549/2014/10.

ALKOTMÁNYBÍROSÁG	
Ügyszám:	III 3066-0 2015
Érkezett:	2015 OKT 13.
Példány:	1
Melléklet:	6
Kezeliiroda:	4

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a [redacted] által képviselt [redacted] alatti lakos *felperesnek* – a [redacted] által képviselt [redacted]

alperes ellen társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata iránt indult perében az alulírott napon tárgyaláson kívül meghozta az alábbi

V É G Z É S T:

A bíróság a peres eljárást az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig *felfüggeszti*.

Egyidejűleg kezdeményezi az Alkotmánybíróságnál a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) 42/C. § c) pontjának 2014. december 31. napjáig hatályos rendelkezése alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve ezen jogszabályi rendelkezés alkalmazásának kizárását, a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt 6.M.549/2014. szám alatt folyamatban lévő peres eljárásban.

A végzés ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S:

Bírói kezdeményezés egyedi normakontroll eljárásra, az Alkotmánybíróságnál indítvány előterjesztése.

1. A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt folyamatban lévő [redacted] által képviselt [redacted] alatti lakos *felperesnek* – a [redacted] kormánytisztviselő [redacted] alatti székhelyű [redacted] *alperes* ellen társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata iránti per történetének és a történeti tényállás alapján alkalmazott, alkalmazandó és alkalmazni kívánt jogszabályi rendelkezések ismertetése:

A *felperes* 2014. május 1. napjától gyermekgondozási díjra (gyedre) jogosultsága megállapítása iránti igénybejelentést nyújtott be a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szervéhez.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szerve 2014. május 14. napján kelt 13630-10-6479/14. ügyiratszámú elsőfokú határozatával a felperesnek 2014. május 1. napjától előterjesztett gyermekgondozási díj (gyed) megállapítása iránti kérelmét elutasította.

Az elsőfokú határozat indokolása szerint a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) 42/C. § c) pontja értelmében nem jár gyermekgondozási díj, ha a jogosult egyéb rendszeres pénzellátásban részesül. A rendelkezésre álló adatok alapján felperes rendszeres pénzellátásban, rehabilitációs ellátásban részesül, ezért a 2014. május 1. napjától igényelt gyermekgondozási díj igényét el kellett utasítani.

Az elsőfokú társadalombiztosítási határozat ellen a felperes fellebbezéssel élt.

A fellebbezés elbírálása során az Országos Egészségbiztosítási Pénztár 2014. július 18. napján kelt S011/366-4/2014. iktatószámú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A másodfokú határozat indokolása szerint:

A felperes a fellebbezésében előadta, hogy megváltozott munkaképességű személyként rehabilitációs ellátásban részesül, emellett egyéni vállalkozó is. 2012. január 1. napjától a megváltozott munkaképességű személyeket is terheli járulékfizetési kötelezettség, azaz szolgáltatást fizet, amivel jogosulttá vált az ellátásokra. Az elsőfokú határozat indokolása azt tartalmazza, hogy azért nem jár részére gyermekgondozási díj, mert rendszeres pénzellátásban részesül, terhességi-gyermekágyi segélyt és táppénzt azonban kapott. A terhességi-gyermekágyi segély, gyermekgondozási díj is fennálló biztosítási jogviszonyra épül és az elmaradt jövedelmet hivatott pótolni. Az elsőfokú határozat által hivatkozott törvény nem tér ki arra a tipikus helyzetre, hogy nemcsak megváltozott munkaképességű személy, hanem mellette dolgozó családanya is. A gyermekgondozási díj is arra szolgál, hogy a kiesett jövedelmet pótolja, ezzel szemben a törvény arra kényszeríti, hogy a rehabilitációs ellátásból tartsa el a gyermekét. Véleménye szerint ez nem összeegyeztethető a család, gyermek védelmével, a gyermekvállalásra való ösztönzéssel. Megjegyzi, hogy amíg a rehabilitációs ellátást saját ellátására állapították meg, addig a gyermekgondozási díj a gyermek gondozására járna. Álláspontja szerint ezt a szolgáltatást megfizette, mégsem jár neki. Még méltányosságból sem jár neki ellátás, pedig megfelelő biztosítási idővel rendelkezik és járulékot is fizet. Az egészségbiztosítás alapelveivel sem összeegyeztethető, hiszen alapelvként rögzített, hogy az egészségbiztosítás pénzbeli ellátásai a pénzbeli egészségbiztosítási járulékkötelezettséggel arányosan vehetők igénybe. A határozat sérti az arányosság törvényi rendelkezését. Továbbá előadta, hogy az aggályos jogszabályi környezet és a kialakult visszás helyzet orvoslása érdekében beadvánnyal fordult a Nemzeti Erőforrások Minisztériumához és az Alapvető Jogok Biztosához. A beadványok elbírálásig kéri az eljárás felfüggesztését, valamint az első fokon hozott határozat megváltoztatását.

Az „igénybejelentés gyermekgondozási díjra” elnevezésű nyomtatvány szerint a 2013. november 23. napján született gyermek jogán 2014. május 1. napjától kérte a felperes a

gyermekgondozási díj megállapítását. A biztosított nyilvántartásban egyéni vállalkozóként biztosítási jogviszonya 2012. január 1. napjától áll fenn. Az egyéni vállalkozók nyilvántartásában vállalkozói tevékenységének kezdete: 2010. július 30. A felperes részére 2012. január 1. napjától a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság rehabilitációs ellátást folyósít.

Az Ebtv. 42/C. § c) pontja alapján nem jár gyermekgondozási díj, ha a jogosult egyéb rendszeres pénzellátásban – ide nem értve a táppénzt, a baleseti táppénzt, a terhességi-gyermekágyi segélyt, a gyermekgondozási díjat, a gyermekgondozási támogatást, az álláskereső járadékot és segélyt, a vállalkozói és munkanélküli járadékot, valamint az álláskeresőt ösztönző juttatást – részesül.

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § i) pontja szerint *rendszeres pénzellátás*: a táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj, az öregségi nyugdíj, a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék, az átmeneti bányászjáradék, a rokkantsági nyugdíj, a rehabilitációs járadék, *a megváltozott munkaképességű személyek ellátásai*, az öregségi járadék, a munkaképtelenségi járadék, az özvegyi járadék, a növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi és özvegyi járadék, az özvegyi nyugdíj – kivéve az ideiglenes özvegyi nyugdíjat, továbbá a házastársa jogán árvaellátásra jogosult fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodó személy özvegyi nyugdíját –, a baleseti táppénz, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a hozzátartozói baleseti nyugellátás, az Ft. alapján folyósított pénzbeli ellátás, az átmeneti járadék, a rendszeres szociális járadék, a bányászok egészségkárosodási járadéka, a rokkantsági járadék, a hadigondozottak és nemzeti gondozottak pénzbeli ellátásai, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, az időskorúak járadéka, a rendelkezésre állási támogatás, a bérpótló juttatás, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, a rendszeres szociális segély, az ápolási díj, a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék, a közszolgálati járadék, valamint az uniós rendeletek alapján külföldi szerv által folyósított egyéb azonos típusú ellátás.

Mivel a felperes 2012. január 1. napjától rendszeres pénzellátásban részesült, a megváltozott munkaképességű személyek ellátásai közül rehabilitációs ellátásban, így a 2013. november 23. napján született gyermeke jogán 2014. május 1. napjától a felperes gyermekgondozási díjra a fenti jogszabályhelyek figyelembevételével nem jogosult.

A másodfokú társadalombiztosítási határozatnak az elsőfokú határozatra is kiterjedő bírósági felülvizsgálata iránt a felperes jogi képviselője által 2014. augusztus 18. napján keresetlevelet nyújtott be az elsőfokú egészségbiztosítási szakigazgatási szervnél.

Az elsőfokú egészségbiztosítási szakigazgatási szerv a felperes keresetlevelét az ellenkérelmét tartalmazó nyilatkozatával és a társadalombiztosítási eljárás irataival együtt betejlesztette a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz. A betejlesztett iratok 2014. augusztus 26. napján érkeztek a bíróságra.

A felperes újabb igénybejelentése alapján a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Szakigazgatási Szerve SZ-K-01/01707-2/15.

ügyiratszámú határozatával a felperes részére 2015. január 1. napjától gyermekgondozási díjat állapított meg.

A per során felperes jogi képviselője által kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását. Álláspontja szerint a folyamatban lévő ügyében alkalmazandó jogszabály alaptörvény-ellenes és nemzetközi szerződésbe ütközik. Az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezése iránti kérelem hiányainak pótlására hívta fel több alkalommal a bíróság a felperes jogi képviselőjét. A bírósági hiánypótlási felhívásoknak felperes jogi képviselője eleget tett.

2015. április 1. napjával a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szerve alperes hatáskörébe tartozó a per tárgyát képező ellátás megállapítására vonatkozó hatásköri változás miatt a perbeli jogutódja a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatal. A bíróság a pert az alperes perbeli jogutódjával folytatta.

A bíróság által az előtte folyamatban lévő társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata iránti jelen perben alkalmazandó a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (Ebtv.) 2014. december 31. napjáig hatályban lévő 42/C. § c) pontja szerint nem jár a gyermekgondozási díj, ha a jogosult egyéb rendszeres pénzellátásban – ide nem értve a táppénzt, a baleseti táppénzt, a terhességi-gyermekágyi segélyt, a gyermekgondozási díjat, a gyermekgondozási támogatást, az álláskeresői járadékot és segélyt, a vállalkozói és munkanélküli járadékot, valamint az álláskeresőt ösztönző juttatást – részesül.

A perbeli időszakban hatályos Ebtv. 42/A. §

(1) bekezdés: Gyermekgondozási díjra jogosult

a) a biztosított szülő, ha a gyermekgondozási díj igénylését – a gyermeket szülő anyja esetén a szülést – megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt,

b) a terhességi-gyermekágyi segélyben részesült anyja, akinek a biztosítási jogviszonya a terhességi-gyermekágyi segély igénybevételenek időtartama alatt megszűnt, feltéve, hogy a terhességi-gyermekágyi segélyre való jogosultsága a biztosítási jogviszonyának fennállása alatt keletkezett és a szülést megelőzően két éven belül 365 napon át biztosított volt, és a gyermeket saját háztartásában neveli.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásakor nem tekinthető szülőnek a nevelőszülő és a helyettes szülő.

(3)*

(4) A gyermekgondozási díjra történő jogosultsághoz szükséges előzetes 365 napi biztosítási időbe be kell számítani

a) a biztosítás megszűnését követő baleseti táppénz idejét,

b) a közép- vagy felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán egy évnél hosszabb ideig folytatott tanulmány idejéből 180 napot,

c) a rehabilitációs járadék, rehabilitációs ellátás folyósításának idejét.

*Hatályon kívül helyezte: 2000. évi CXIII. törvény 281. § (2) b) 4. Hatálytalan: 2001. I. 1-től.

Az alkalmazandó fogalom-meghatározó rendelkezést a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdés i) pontja tartalmazza.

A perbeli időszakban hatályos a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 4. § i) pontja

E törvény alkalmazásában *rendszeres pénzellátás*: a táppénz, a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj, az öregségi nyugdíj, a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a balettművészeti életjáradék, az átmeneti bányászjáradék, a rokkantsági nyugdíj, a rehabilitációs járadék, a *megváltozott munkaképességű személyek ellátásai*, az öregségi járadék, a munkaképtelenségi járadék, az özvegyi járadék, a növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi és özvegyi járadék, az özvegyi nyugdíj – kivéve az ideiglenes özvegyi nyugdíjat, továbbá a házastársa jogán árvaellátásra jogosult fogyatékkal élő, illetve tartósan beteg vagy legalább két árvaellátásra jogosult gyermek eltartásáról gondoskodó személy özvegyi nyugdíját –, a baleseti táppénz, a baleseti rokkantsági nyugdíj, a hozzátartozói baleseti nyugellátás, az Flt. alapján folyósított pénzbeli ellátás, az átmeneti járadék, a rendszeres szociális járadék, a bányászok egészségkárosodási járadéka, a rokkantsági járadék, a hadigondozottak és nemzeti gondozottak pénzbeli ellátásai, a gyermekgondozási segély, a gyermeknevelési támogatás, az időskorúak járadéka, a rendelkezésre állási támogatás, a bérpótló juttatás, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, a rendszeres szociális segély, az ápolási díj, a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlék, a közszolgálati járadék, valamint az uniós rendeletek alapján külföldi szerv által folyósított egyéb azonos típusú ellátás.

A perbeli időszakban hatályos a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvény (Mmtv.) 3. § (1) bekezdése szerint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásai a rehabilitációs hatóság komplex minősítése keretében megállapított rehabilitációs javaslatától függően:

- a) rehabilitációs ellátás, vagy
- b) rokkantsági ellátás.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 339/A. §-a alapján a bíróság a közigazgatási határozatot – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – a meghozatalakor alkalmazandó jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül.

A per ideje alatt hatályba lépett jogszabály-módosítás folytán 2015. január 1. napjától az Ebtv. 42/C. § (1) bekezdése, a 2014. december 31. napjáig hatályban lévő c) pontja szerinti rendelkezést, miszerint nem jár gyermekgondozási díj, ha a jogosult egyéb rendszeres pénzellátásban – ide nem értve a táppénzt, a baleseti táppénzt, a terhességi-gyermekágyi segélyt, a gyermekgondozási díjat, a gyermekgondozási támogatást, az álláskereső járadékot és segélyt, a vállalkozói és munkanélküli járadékot, valamint az álláskeresőt ösztönző juttatást – részesül, már nem tartalmazza.

Az Ebtv.-nek a 42/C. § (1) bekezdése szerinti 2015. január 1. napjától hatályba lépett módosítása a jogalkotó szándéka szerint arra irányul, hogy a rehabilitációs ellátás, rokkantsági ellátás mellett biztosítási jogviszonyban álló kismamák, akik pénzbeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezettek, gyermekgondozási díjra is jogosultságot szerezhessenek.

2. A 6.M.549/2014. számú perben a bírói kezdeményezéssel támadott rendelkezés alkalmazása folytán a peres felek miként kerülhetnek, illetve kerülnek hátrányos helyzetbe és amennyiben igen, úgy a hátrányos helyzetbe kerülés kapcsolata az Alaptörvénnyel vagy nemzetközi szerződéssel, ennek részletezése:

A 2015. január 1. napjától hatályba lépett Ebtv. 42/C. § (1) bekezdése módosításának a jogalkotói szándék szerint az volt a célja, hogy a rehabilitációs ellátás, rokkantsági ellátás mellett biztosítási jogviszonyban álló kismamák, akik pénzbeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezettek, gyermekgondozási díjra is jogosultságot szerezhessenek. Az Ebtv.-nek a 2014. december 31. napjáig hatályos 42/C. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazásakor a felperesnek 2014. május 1. napjától gyermekgondozási díjra való jogosultsága megállapítása iránti igénybejelentése elbírálása során, mivel a jogosultság megállapítása során ezen rendelkezést kell alkalmazni, miszerint nem jár gyermekgondozási díj, ha a jogosult egyéb rendszeres pénzellátásban, a felperes megváltozott munkaképességű személyek ellátásában, megváltozott munkaképességű személyként rehabilitációs ellátásban részesül, annak ellenére, hogy biztosítási jogviszonnyal is rendelkezik, egyéni vállalkozóként pénzbeli egészségbiztosítási járulék fizetésére kötelezett, a felperes gyermekgondozási díjra mégsem jogosult. Ezen hátrányt a jogalkotó a törvénymódosítással 2015. január 1. napjától kiküszöbölte, észelve a méltánytalan hátrányt.

Magyarország Alaptörvénye:

Alapvetés

- B) cikk (1) bekezdés: Magyarország független, demokratikus jogállam.
- Q) cikk (2) bekezdés: Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében biztosítja a nemzetközi jog és a magyar jog összhangját.
(3) bekezdés: Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.
- R) cikk (1) bekezdés: Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.
(2) bekezdés: Az Alaptörvény és a jogszabályok mindenkire kötelezőek.
- T) cikk (3) bekezdés: Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.

Szabadság és felelősség

- I. cikk (1) bekezdés: AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

XIII. cikk (1) bekezdés: Mindenkinnek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

(2) bekezdés: Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

A jogállamiság alapvető követelménye, illetve elve azt jelenti, hogy az államnak a jog uralma alatt kell állnia. Közhatalommal rendelkező szervek a jog által meghatározott szervezeti keretek között, a jog által megállapított működési rendben, a jog által a polgárok számára megismerhető és kiszámítható módon, szabályozott korlátok között fejtik ki a tevékenységüket.

Az Alaptörvény a jogrendszer alapja. A jogrendszer csúcsán helyezkedik el, minden más jogszabály az Alaptörvényből ered és azzal nem lehet ellentétes. Mindenki kötelezettségeként írja elő az Alaptörvény és a jogszabályok megtartását.

A jogbiztonság a jogállamiság leglényegesebb fogalmi eleme és a szerzett jogok védelmének elvi alapja.

Az 53/1993. (X. 13.) AB határozat szerint a vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek és a belső jog összhangjának biztosítása fordulat, minden vállalt nemzetközi kötelezettségre vonatkozik, az általánosan elismert szabályokra is. Az összhangot az egész belső joggal biztosítani kell, így az Alkotmánnyal is. Az Alkotmány ezen bekezdése tehát az Alkotmány, a nemzetközi jogból származó szerződések, vagy közvetlenül az Alkotmánnyal vállalt kötelezettségek, valamint a belső jog összhangját követeli meg; az összhang biztosításában figyelemmel kell lenni mindegyikük sajátosságaira. Azon fordulat, amely szerint Magyarország jogi rendszere elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, az Alkotmánybíróság álláspontja szerint azt mondja ki, hogy ezek az általánosan elismert szabályok külön (további) transzformáció nélkül is a magyar jog részei. A transzformációt ebben az általánosságban – vagyis a szabályok felsorolása, illetve meghatározása nélkül – maga az Alkotmány hajtotta végre. Eszerint a nemzetközi jog általánosan elismert szabályai nem az Alkotmány részei, hanem vállalt kötelezettségek. Az, hogy a vállalást és a transzformációt az Alkotmány tartalmazza, nem érinti az Alkotmány, a nemzetközi jog és a belső jog hierarchiáját. Ez az általános belső joggá tétel egyáltalán nem zárja ki, hogy egyes általánosan elismert szabályokat külön egyezmények (is) meghatározzanak és azok tekintetében külön transzformáció történjék. Az Alkotmányt és a belső jogot úgy kell értelmezni, hogy a nemzetközi jog általánosan elfogadott szabályai valóban érvényesüljenek.

A tulajdonhoz való jog más alapvető jogtól eltérően nem egy eleve adott természetes állapotot jelöl, hanem csupán meghatározott társadalmi közegben, az állam általi jogi szabályozás keretei között, annak előfeltételével létezik. Az Alaptörvény elismeri mindenki tulajdonhoz való jogát, ugyanakkor kifejezi a tulajdon társadalmi kötöttségét is, és társadalmi felelősséget társít hozzá. Garanciális elemként rögzíti, hogy tulajdon elvonására, kisajátítására csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett kerülhet sor.

A nemzetközi dokumentumok közül szinte valamennyi kitér a tulajdonhoz való jogra. Az Emberi Jogok Európai Egyezményéhez fűzött Első kiegészítő jegyzőkönyv az Alaptörvénynek a tulajdonjogra vonatkozó rendelkezéseivel hasonló követelményeket rögzít.

Emberi Jogok Európai Egyezménye

Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikk:

A tulajdon védelme

Minden természetes vagy jogi személynek joga van javai tiszteletben tartásához. Senkit sem lehet tulajdonától megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből és a törvényben meghatározott feltételek, valamint a nemzetközi jog általános elvei szerint történik.

Az előző bekezdésben foglaltak nem korlátozzák az államok jogát olyan törvények alkalmazásában, melyeket szükségesnek ítélnék ahhoz, hogy a javaknak a köz érdekében történő használatát szabályozhassák, illetőleg az adók, más közterhek vagy bírságok megfizetését biztosítsák.

A Strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága az 53080/13. N.B-né kontra Magyarország a jelen perrel párhuzamba állítható ügyben hozott ítéletét az Emberi Jogok Európai Egyezményének Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikkének rendelkezéseire alapította.

A 43/1995. (VI. 30.) AB határozat szerint a kötelező biztosítási rendszer esetében a járulékok kötelező befizetése, vagyis e „vagyonelevonás” fejében a biztosított a rendszer fokozottabb stabilitását várhatja el. A kötelező biztosítás elvonja azokat az eszközöket, amelyekkel az érintett a saját kockázatára maga gondoskodhatott volna magáról és családjáról és ezt a vagyont a társadalombiztosítás szolgálatába állítja úgy, hogy a biztosított a szolidaritás alapján másokról is gondoskodni tudjon. A fedezet társadalmasításával az állam egy tipikus magatartást kollektivizál. A kötelező biztosítási rendszerben e rendszerhez kötődve kialakult szociális ellátások védelme ezért különösen indokolt. Mindazon társadalombiztosítási szolgáltatások esetében, ahol a biztosítási elem szerepet játszik, a szolgáltatások csökkentésének vagy megszüntetésének alkotmányossága a tulajdonvédelem ismérvei szerint bírálendő el. A tulajdonvédelem a társadalombiztosítás terén sem veszíti el kapcsolatát a saját vagyonnal vagy értékteremtő munkával. Ezért különböztetjük meg a saját járulékokkal megfizetett „biztosítási” szolgáltatások teljesebb védelmét a segélyezési típusú juttatások csekélyebb védelmétől. A tulajdonvédelem addig terjedhet, amíg a szolgáltatás ugyanazt a funkciót látja el, amire a dologi vagyon is szolgálna, amiből az is következik, hogy ez a tulajdonsága nem szüntethető meg.

A Strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága az 53080/2013. N.B-né kontra Magyarország ügyben hozott ítéletében a bíróság érveléseként általános elvként hivatkozik arra, hogy az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke nem korlátozza a Szerződő

Államokat annak eldöntésében, hogy milyen társadalombiztosítási rendszert hoznak létre, illetve milyen típusú és összegű ellátásokat nyújtanak e rendszer keretében. Amennyiben egy Szerződő Állam egy jóléti jutatáshoz való jog keretében nyújt bizonyos összegeket – akár feltételes összegű volt a korábbi támogatás, akár nem –, ezt a szabályozást úgy kell tekinteni, mint amely tulajdonosi érdeket generál az Első kiegészítő jegyzőkönyv 1. cikke alapján azoknak, akik megfelelnek a követelményeknek. (36.) Alkalmazva ezen általános elvet az ügyre, ezen általános elvből levezetve, a bíróság megállapította, az ellátás nem kevesebb mint a társadalmi szolidaritás által generált védelem, melynek alapja az egyén által a rendszerbe befizetett hozzájárulás, például egy bizonyos időszakban a munkabér meghatározott hányadának befizetése, mellyel az egyén jogosulttá válik az ellátásra. A kérelmező aktív munkavállalói időszaka alatt befizette a szükséges hozzájárulásokat a társadalombiztosítási rendszerbe. (43., 44.)

Tekintettel arra, hogy a felperes a perben jogi képviselője által az alkotmánybíróági eljárásának kezdeményezése iránti kérelmet nyújtott be, a bírósági hiánypótlási felhívásoknak megfelelően, ez irányú kérelmét részletesen megindokolta, a bíróság utal a mellékletként megküldött a felperes jogi képviselője által 6.M.549/2014/5. sorszám alatt és 8. sorszám alatt szerelt a jogi képviselője által tett nyilatkozatokra, és ezen beadványokban előterjesztett nyilatkozatok indokolásával egészíti ki az indítványa indokolását, az indítványa hivatkozásait, melyeket az indítványt tartalmazó végzés mellékletként megküld az Alkotmánybírósnak.

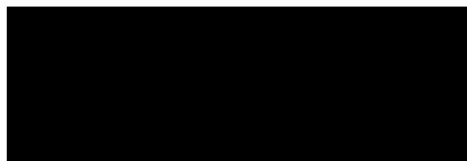

A bíróságnak tehát az előtte folyamatban lévő jelen perben az ügy elbírálása során olyan jogszabályi rendelkezést, a 2014. december 31. napjáig hatályban lévő az Ebtv. 42/C. § c) pontjának rendelkezését kell alkalmazni, amely az Alaptörvény és a nemzetközi jog fentebb hivatkozott rendelkezéseibe ütközik. Az alkalmazandó 2014. december 31. napjáig hatályos Ebtv. 42/C. § c) pontjának rendelkezése a felperes számára méltánytalan hátrányt jelent és a felperes hátrányos helyzetbe kerül.

A közigazgatási és munkaügyi bíróság az előtte folyamatban lévő jelen 6.M.549/2014. számú peres eljárásban az ügy elbírálása során – a felperes jogi képviselője által előterjesztett kezdeményezés figyelembevételével – azt észlelte, hogy az általa alkalmazandó a 2014. december 31. napjáig hatályban lévő Ebtv. 42./C. § c) pontjának rendelkezése az Alaptörvény és a nemzetközi jog fentebb hivatkozott rendelkezéseibe ütközik, ezért az Abtv. 25. §-a alapján és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés b) pontja alapján az Alkotmánybírósnál kezdeményezte a hivatkozott jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve ezen jogszabályi rendelkezés alkalmazásának kizárását a jelen peres eljárásban.

A végzés ellen az Abtv. 25. §-ából következően fellebbezésnek helye nincs.

Nyíregyháza, 2015. szeptember 30.

A kiadmány hitelül:
kiadó

bíró

